Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Päiväys
Datum

Dnro
Dnr

Muistio

HE 16/2017
YM68/04/2017

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Viite
Hänvisning

HE 16/2017 vp eduskunnalle laiksi pelastustoimen järjestämisestä

Asia
Ärende

Ympäristöministeriön kirjallinen asiantuntijalausunto eduskunnan hallintovaliokunnan kokoukseen perjantaina 21.4.2017

Ympäristöministeriö puoltaa lakiesityksen kantaa, jossa pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy maakuntien tehtäväksi. Lisäksi ministeriö pitää hyvänä lakiesityksen perusajatusta, jonka mukaan järjestämismallin uudelleenorganisoinnilla pyritään tehostamaan pelastustoimen voimavarojen käyttöä ja palveluiden saatavuutta ja pelastustoimen laatua halutaan parantaa. Pelastustoimen ohjausjärjestelmän uudelleenorganisoinnin kautta toimialaa on mahdollista kehittää valtakunnallisesti yhdenmukaisin perustein. Tätä voidaan pitää hyvänä mm. maakuntien ympäristövahinkovalmiuden kannalta.

Ympäristöministeriöllä ei ole erityistä lausuttavaa nyt käsiteltävään lakiesitykseen rakennusvalvonnan, valmius- ja varautumisasioiden (alueellinen varautuminen/valtakunnallinen varautuminen) tai ympäristönsuojelun näkökulmasta. Ympäristöministeriö pitää kuitenkin tärkeänä, että pelastustoimen järjestämisessä otetaan huomioon myös ympäristöhallinnon erityisvaatimukset esim. öljyntorjunnan osalta.

Ympäristövahingot voivat olla alueellisesti laajoja ja ne vaikuttavat monimuotoisesti ihmisiin ja ympäristöön. Ympäristövahinkojen ennakoinnissa korostuu erityisesti laaja-alaisiin uhkien torjuntaan varautuminen. Tämä tulee ottaa huomioon pelastuslain täytäntöönpanossa ja varmistaa, että pelastustoimella on riittävät resurssit, yhteistyöverkostot ja taitotaso toimia ympäristövahinkojen ennaltaehkäisyssä sekä onnettomuustilanteiden hoidossa.

Pelastustoimen lähipalveluverkko tulee säilyttää koko maassa kattavana, jotta suuronnettomuudet kuten esimerkiksi laajat ympäristövahingot on ylipäätään mahdollista hoitaa. Ympäristöministeriö pitää hyvänä, että lakiesityksessä mahdollistetaan palvelujen kokoamismahdollisuus sellaisten voimavarojen osalta, joita yksittäisen maakunnan ei ole järkevää riskiperusteisesti hankkia. Tämä parantaa koko maan suuronnettomuusvalmiuksia.